

Tampereen ev.lut.seurakuntayhtymä

Diakonian ja yhteiskuntavastuun asiantuntijaryhmä

Kokouksen aika: 2.9.2026 klo 17 (kahvit tarjolla klo 16.30 alkaen)

Paikka: Emmaus, Seurakuntien talo

Läsnä: Elisa Penders, pj
Jukka Alasentie
Reino Hilden
Ilkka Järvelä
Helka Korpela
Marjo Majlund
Emilia Nurminen
Tomi Ryytänen

Ville Aalo, Diakonian ja yhteiskuntavastuun johtaja, sihteeri
Anna Henriksson, johtava diakoniatyöntekijä, Messukylä
Merja Kerttula, johtava asiantuntija, Dyv
Arttu Lahtinen, digitukihenkilö, Harju
Tanja Lähteenmäki, Ruokapankin toiminnanjohtaja, Dyv
Anna-Leena Mansukoski, johtava diakoniatyöntekijä, Tuomiokirkko
Pia Ojalahti-Diallo, diakoniatyöntekijä, Harju
Tapani Rantala, yhtymäjohtaja
Sari Peltonen, johtava yhteiskunnallisen työn diakoni, Dyv
Maarit Saarela, Mummon Kammarin toiminnanjohtaja, Dyv
Riina Viitala, johtava diakonian viranhaltija, Harju

Vieraina:
Sami Kymäläinen
Petra Schulze Steinen
Petri Siuro

Poissa: Elli Armila
Varpu Lipponen

Asialista:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17 ja toivotti Pirha aluehallinnon jäsenet tervetulleiksi. Käytiin lyhyt esittelykierros.

2. Keskustelua Pirhan ja seurakuntien diakoniatyön yhteistyön kehittämisestä

Kokouksen tavoitteeksi asetettiin yhdessä pohtia, miten yhteistyötä sosiaalityön, kotihoidon ja diakoniatyön välillä voidaan vahvistaa niin, että asiakkaat saavat oikea-aikaista, kokonaisvaltaista ja

yhdenvertaista tukea. Diakoniatyö kohtamme usein ihmisiä, joiden tilanteissa palveluiden yhteensovittaminen on erityisen tärkeää.

Kokouksen tavoitteeksi asetettiin yhdessä pohtia, miten yhteistyötä esim. sosiaalityön, kotihoidon ja diakoniatyön välillä voidaan vahvistaa niin, että asiakkaat saavat oikea-aikaista, kokonaisvaltaista ja yhdenvertaista tukea. Diakoniatyö kohtaa usein ihmisiä, joiden tilanteissa palveluiden yhteensovittaminen on erityisen tärkeää.

Keskustelussa käsiteltiin erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten osallisuutta, palveluiden saavutettavuutta sekä viranomaisten, järjestöjen ja seurakuntien yhteistyötä. Nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemisessa korostettiin matalan kynnyksen yhteisötoiminnan, vertaistuen ja varhaisen tuen merkitystä. Kotipesä-toiminnan kokemukset osoittivat, että sosiaalisten tilanteiden jännittämiseen ja kotiin vetäytymiseen voidaan vastata vaihteittaisen tuen avulla. Samalla nostettiin esiin opiskelijoiden kasvava yksinäisyys ja sosiaalinen vetäytyminen sekä työelämään kiinnittymisen tukemisen tarve.

Palveluiden saavutettavuudesta ja digitaalisesta osallisuudesta käytiin laaja keskustelu. Digipalveluiden rinnalla nähtiin välttämättömänä säilyttää kasvokkaisia ja muita ei-digitaalisia asiointikanavia. Erityisesti ikäihmisten, vammaisten henkilöiden ja viittomakielisten asiakkaiden kohdalla tunnistettiin merkittäviä esteitä palveluiden saavutettavuudessa. Keskustelussa korostettiin saavutettavan viestinnän, tulkkauksipalveluiden sekä digituen merkitystä yhdenvertaisuuden toteutumisessa.

Ikääntyneiden ja läheisverkostottomien asema nousi vahvasti esille. Huolta aiheuttivat yksin asuvien ikäihmisten turvallisuus, palvelujärjestelmän toimivuus sekä tilanteet, joissa ihmisellä ei ole läheisiä tukemassa arjen asioiden hoidossa. Esimerkkitapaukset osoittivat, että järjestelmän häiriöt voivat nopeasti vaarantaa ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin, mikä korostaa ennaltaehkäisevän työn ja henkilökohtaisen tuen merkitystä.

Ennaltaehkäisevän sosiaalityön ja varhaisen tuen riittävyys nähtiin keskeisenä haasteena. Keskustelussa todettiin, että voimavarat kohdistuvat usein lakisääteisiin palveluihin, jolloin ongelmiin puututaan vasta niiden vaikeuduttua. Erityisesti lapsiperheiden, nuorten ja ikäihmisten varhaisen tuen merkitystä korostettiin niin inhimillisestä kuin taloudellisestakin näkökulmasta.

Järjestöjen, hyvinvointialueen ja seurakuntien yhteistyötä pidettiin välttämättömänä palvelukokonaisuuksien kehittämisessä. Keskustelussa nostettiin esiin tarve lisätä eri toimijoiden välistä vuoropuhelua, säännöllisiä kohtaamisia ja yhteisiä toimintamalleja erityisesti lapsiperheiden, ikäihmisten ja muiden paljon tukea tarvitsevien ryhmien auttamiseksi.

Yksinäisyys, mielenterveys ja yhteisöllisyys tunnistettiin kasvaviksi yhteiskunnallisiksi haasteiksi. Keskustelussa korostettiin matalan kynnyksen keskusteluavun, yhteisöllisen toiminnan sekä Walk in -terapiamallin kaltaisten ennaltaehkäisevien toimintamuotojen merkitystä. Myös mielenterveyspalveluiden pitkät jonot nostettiin esiin merkittävänä ongelmana.

Asuminen, köyhyys ja päihdeongelmat nousivat keskustelussa esiin osana laajempaa sosiaalista eriarvoisuutta. Erityistä huolta herättivät asunnottomuuden lisääntyminen, lapsiperheiden vaikeutuneet tilanteet sekä päihdepalveluiden riittämättömyys. Keskustelussa pohdittiin myös keinoja vahvistaa asumisen tukea ja ehkäistä raskaampien palveluiden tarvetta.

Yhteisenä johtopäätöksenä korostui tarve vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä, turvata saavutettavat palvelut sekä kehittää eri toimijoiden välistä yhteistyötä, jotta ihmisten tuen tarpeisiin voidaan vastata nykyistä aikaisemmin ja kokonaisvaltaisemmin. Pirhan aluehallinnon edustajien sekä muiden osallistujien toiveena oli, että vastaavanlaisia kokoontumisia Pirhan edustajien ja diakoniatyön välillä järjestettäisiin jatkossakin, ehkä valikoituihin teemoihin keskittyen.

3. Asiantuntijaryhmän seuraavan kokouksen ajankohdasta sopiminen

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 18.11. klo 17. Tarkempi paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

4. Tilaisuuden päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.50.